

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Neposredne naložbe 2021

PRVA OBJAVA

Avtorji: Finančna statistika

Junij 2022

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Neposredne naložbe 2021

Leto: 2022

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

ISSN

Kazalo

Uvod 4

1 Tuje neposredne naložbe v Sloveniji 4

2 Slovenske neposredne naložbe v tujini 5

3 Neposredne naložbe po smeri naložb (stanje konec leta) 6

4 Metodologija 7

Uvod

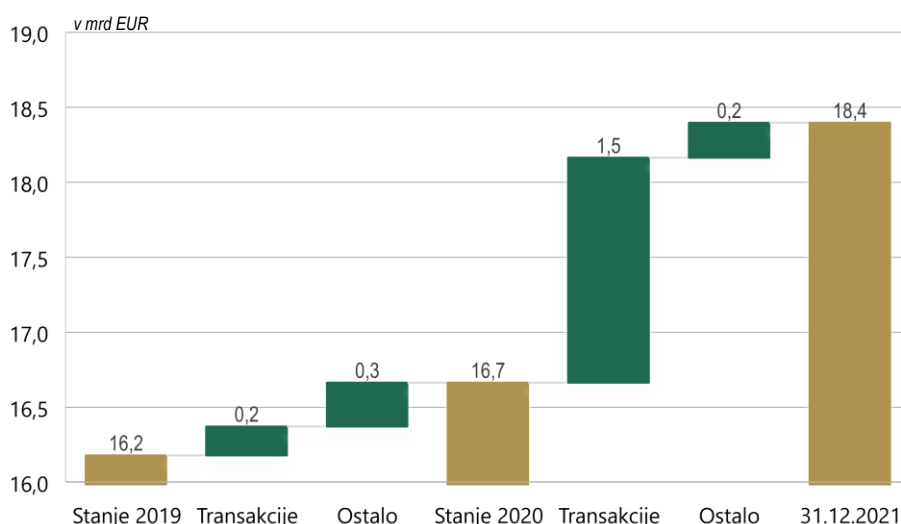
- V publikaciji so prvič objavljeni podatki neposrednih naložb po načelu smeri naložb, razčlenjeni po državah in dejavnostih za leto 2021, ter revidirani za leto 2020.
- Glavnina podatkov izvira iz letnih in mesečnih poročil o neposrednih naložbah, ki jih rezidenti nad pragom poročanja pošiljajo Banki Slovenije. Poleg podatkov v priložni publikaciji, je hkrati na voljo tudi šest tabel podatkov po državah, področjih dejavnosti in oddelkih dejavnosti v okviru razdelka 'Neposredne naložbe – po smeri naložbe' na Ekonomski odnosi s tujino (bsi.si).
- Razširjena objava ter analiza podatkov neposrednih naložb bo v skladu z najavo predvidenih datumov objav Publikacije (bsi.si) v tem letu na voljo še v publikaciji Neposredne naložbe – letna publikacija za leto 2021, ki bo objavljena v drugi polovici letošnjega leta.

1

Tuje neposredne naložbe v Sloveniji

Tuje neposredne naložbe v Sloveniji so konec leta 2021 znašale 18,4 mrd EUR in so se glede na preteklo leto povečale za 1,7 mrd EUR oz. za 10,4 %. K povečanju so največ prispevale transakcije povečanja neto dolga do tujih lastnikov (0,7 mrd EUR), reinvestirani dobički (0,5 mrd EUR) in transakcije lastniškega kapitala (0,2 mrd EUR).

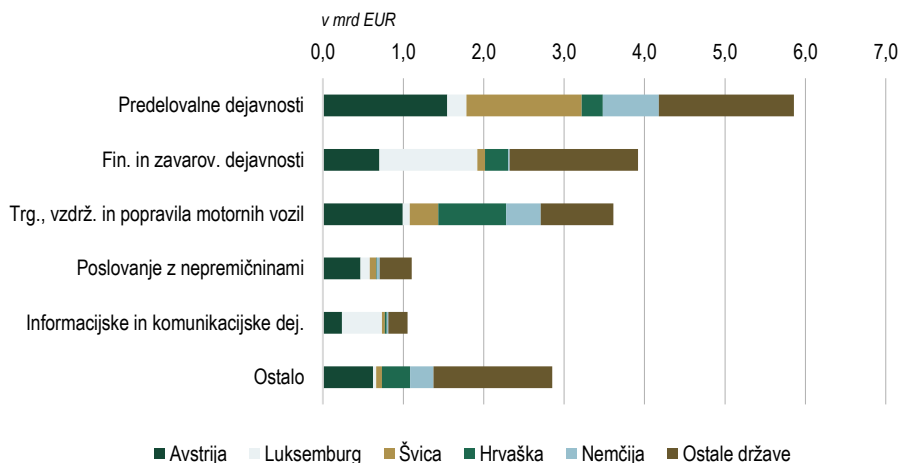
Slika 1a: Tuje neposredne naložbe v Sloveniji

Vir: Banka Slovenije

Tujim investitorjem je bilo v letu 2021 izplačanih 1,1 mrd EUR dobičkov, kar je dobro polovico več kot leto prej.

Slika 1b: Tuje neposredne naložbe v Sloveniji - dejavnost/države v 2021

Vir: Banka Slovenije

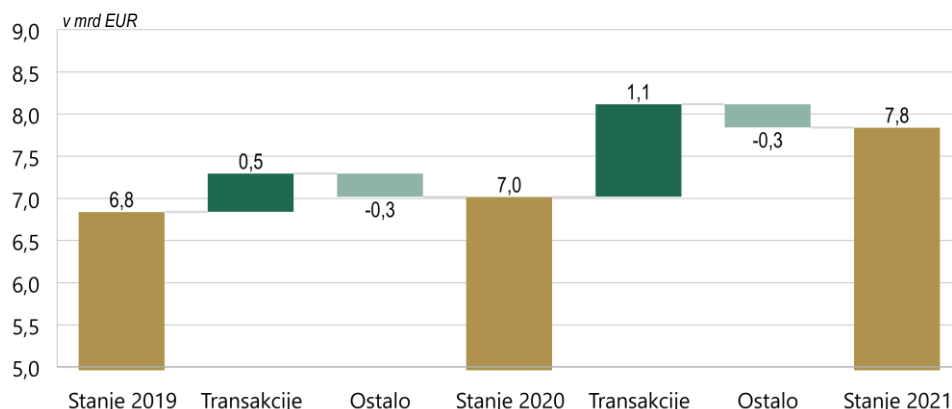
Glede na stanje tujih neposrednih naložb v Sloveniji je bila konec leta 2021 največja vlagateljica Avstrija (24,9 %), ki je vlagala predvsem v predelovalno dejavnost ter dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Sledi Luksemburg (11,9 %) z glavnino naložb v finančno in zavarovalniško dejavnost ter Švica (11,2 %) z glavnino naložb v predelovalno dejavnost. Četrta največja vlagateljica v Slovenijo je bila Hrvaška (9,7 %) z večino naložb v dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil ter peta Nemčija (8,1 %) z glavnino naložb v predelovalno dejavnosti in dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil.

2

Slovenske neposredne naložbe v tujini

Neposredne naložbe Slovenije v tujini so konec leta 2021 znašale 7,8 mrđ EUR in so se glede na preteklo leto povečale za 0,8 mrđ EUR oz. za 11,8 %. V letu 2021 je bilo 1,1 mrđ EUR transakcij povečanja, večinoma v obliki lastniškega kapitala (0,5 mrđ EUR; v tem tudi slaba petina v obliki nepremičnin) in reinvestiranih dobičkov ter neto dolga do slovenskih lastnikov (obakrat za 0,3 mrđ EUR).

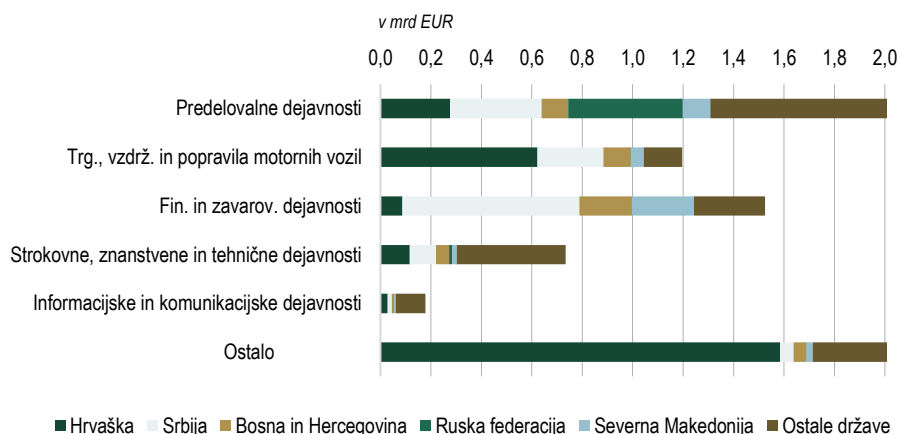
Slika 2a: Slovenske neposredne naložbe v tujini

Vir: Banka Slovenije

V letu 2021 so gospodarske družbe v tujini slovenskim lastnikom izplačale 175 mio EUR dobičkov, kar je skoraj dvakratnik izplačil iz predhodnega leta.

Slika 2b: **Slovenske neposredne naložbe v tujini - dejavnosti/države v 2021**

Vir: Banka Slovenije

Slovenski vlagatelji so imeli konec leta 2021 največ neposrednih naložb na Hrvaškem (34,6 %), kjer so prevladovala naložbe v obliki nepremičnin slovenskih gospodinjstev ter investicije v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil. Sledile so naložbe v Srbiji (19,1 %) in Bosni in Hercegovini (6,8 %), obakrat s prevladujočimi investicijami v finančne in zavarovalniške dejavnosti. Četrta največja država prejemnica slovenskih neposrednih naložb je bila Ruska federacija (6,0 % vseh neposrednih naložb), večinoma z investicijami v predelovalne dejavnosti, sledila pa ji je Severna Makedonija (5,8 % vseh neposrednih naložb), kjer so slovenski vlagatelji največ investirali v finančne in zavarovalniške dejavnosti.

3 Neposredne naložbe po smeri naložb (stanje konec leta)

Tabela 1: **Neposredne naložbe po smeri naložb**

	<i>v mrd EUR</i>	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
NEPOSREDNE NALOŽBE V SLOVENIJI		11,6	13,0	14,0	15,3	16,2	16,7	18,4
1.1. Lastniški kapital in reinv. dobički		9,8	11,6	12,6	13,9	15,0	15,7	16,9
1.2. Dolžniški instrumenti (b-a)		1,8	1,4	1,4	1,3	1,2	0,9	1,5
a) Imetja		1,4	1,6	2,0	2,3	2,8	2,9	3,4
b) Obveznosti		3,2	3,0	3,3	3,6	3,9	3,8	4,8
NEPOSREDNE NALOŽBE V TUJINI		5,5	5,7	6,0	6,1	6,8	7,0	7,8
1.1. Lastniški kapital in reinv. dobički		4,0	4,1	4,3	4,8	5,6	6,0	6,8
1.2. Dolžniški instrumenti (a-b)		1,5	1,6	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0
a) Imetja		1,9	2,0	2,0	1,8	1,9	1,8	1,9
b) Obveznosti		0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,7	0,9

Vir: Banka Slovenije

Opomba: Podatki o neposrednih naložbah po smeri naložb z delitvijo po državah in dejavnostih so dosegljivi na <https://www.bsi.si/statistika/prva-objava-mfi-in-odnosi-s-tujino>.

Podatki o neposrednih naložbah so prikazani po načelu smeri naložbe, kar pomeni ločen prikaz tujih neposrednih naložb v Sloveniji ter domačih neposrednih naložbah v tujini. Metodološka podlaga načela strani naložbe temelji na referenčni opredelitvi neposrednih tujih naložb, ki jo je izdal OECD (BD4).

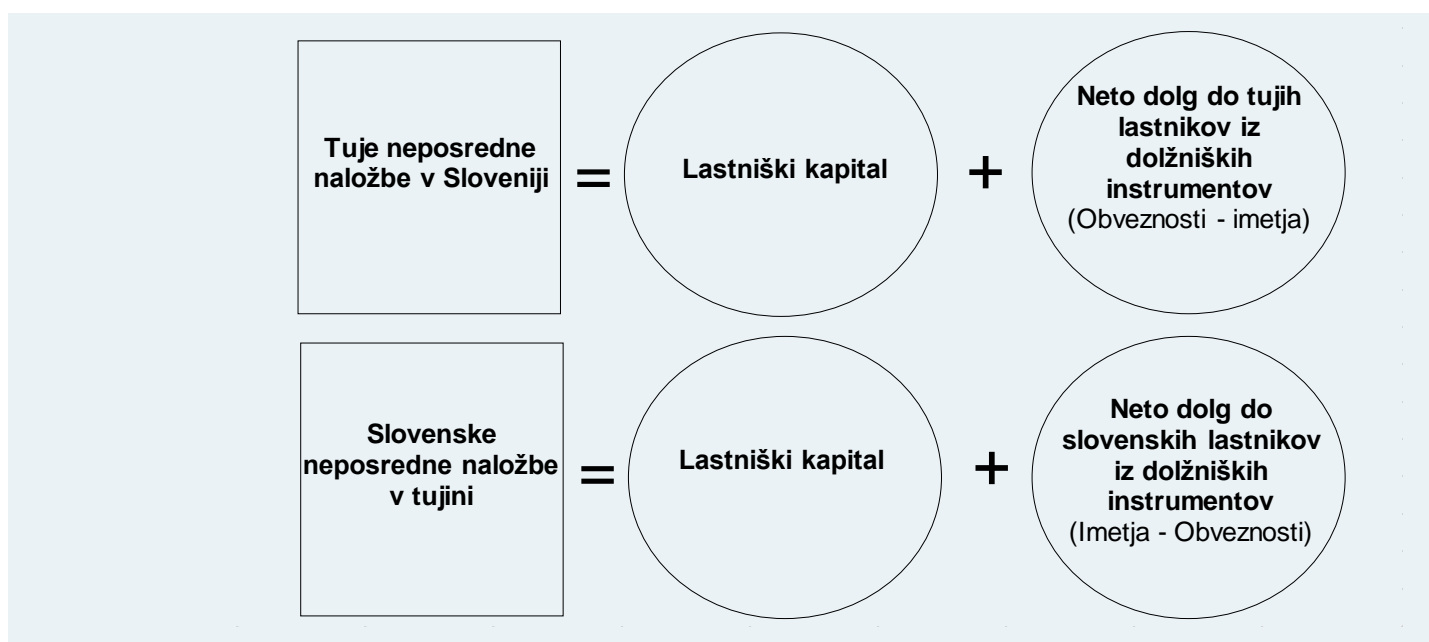
Kriterij za neposredno naložbo, ki zagotavlja mednarodno primerljivost podatkov, je vsaj deset odstotkov udeležbe v kapitalu oziroma v glasovalnih pravicah. Neposredni investitorji so lahko posamezniki, gospodarske družbe, skupine posameznikov ali gospodarskih družb, kot tudi vlade oziroma vladne agencije, ki imajo neposredne naložbe v družbah v tujini.

Neposredne naložbe vsebujejo lastniški kapital ter dolžniške instrumente med neposredno in posredno povezanimi osebami ter med sestrskimi družbami. V lastniški kapital so vključeni tudi podatki o naložbah v nepremičnine. Dolžniški instrumenti so sestavljeni iz imetij in obveznosti med povezanimi in sestrskimi družbami, med katere sodijo finančna posojila, komercialni krediti, depoziti in ostala imetja in obveznosti.

Podatki o transakcijah lastniškega kapitala neposrednih naložb so pripravljene po tržnih vrednostih, medtem ko so podatki o stanjih naložb vrednoteni po knjigovodski vrednosti v skladu s kapitalsko metodo. Izjema so naložbe v delniške družbe, ki kotirajo na borzi, za katera so tudi stanja vključena po tržni vrednosti. Podatki o dolžniških instrumentih so vrednoteni po nominalni vrednosti.

Podatki o neposrednih naložbah so prikazani kot stanja (na določen dan). Spremembe stanj so pojasnjene preko transakcij in ostalih sprememb (za določeno obdobje). Izračun tujih neposrednih naložb v Sloveniji je seštevek lastniškega kapitala in neto dolga do tujih lastnikov. Izračun domačih neposrednih naložb v tujini je seštevek lastniškega kapitala in neto dolga do slovenskih lastnikov.

Okvir 1: Prikaz sestave neposrednih naložb po smeri naložbe

Predznak podatkov:

- **Transakcije**

Tako transakcije z lastniškim kapitalom ter reinvestiranimi dobički, kot tudi transakcije z dolžniški instrumenti, so v obdobju lahko pozitivne ali negativne.

Pozitivna vrednost transakcij lastniškega kapitala v obdobju nastane, kadar je vsota vplačil lastniškega kapitala ter pozitivnih reinvestiranih dobičkov višja od vsote izplačil lastniškega kapitala (dezinvesticij), negativnih reinvestiranih dobičkov ter negativnega kapitala.

Pozitivna vrednost neto dolga do tujih lastnikov v obdobju nastane, kadar je povečanje obveznosti iz naslova dolžniških instrumentov višje od povečanja imetij. Obratno je pri izračunu neto dolga do slovenskih lastnikov. Pozitivna vrednost nastane, kadar je povečanje imetij iz naslova dolžniških instrumentov višje od povečanja obveznosti, ter obratno.

- **Stanja**

Stanje neposrednih naložb je lahko pozitivno ali negativno. Negativno stanje lahko pomeni, da je neto dolg do lastnika večji od vložka lastnika v lastniški kapital. Lahko pa je že sama vrednost lastniškega kapitala negativna (pri naložbah, ki se vrednotijo po knjigovodski vrednosti, ker ne kotirajo na borzi).